

Betaalbaarheid van energie

Position paper ten behoeve van het rondetafelgesprek
met de Vaste kamercommissie Economische Zaken en
Klimaat

9 september 2022

VATTENFALL

Position paper ten behoeve van het rondetafelgesprek met de Vaste kamercommissie Economische Zaken en Klimaat

Spreker namens Vattenfall: Bram Drewes (directeur Customer experience)

Aanleiding

De prijsontwikkelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit en gas zijn voor veel huishoudens, organisaties en overheden reden tot grote zorg. Ook voor Vattenfall. Uit onderzoek van het CBS blijkt dat 1,2 miljoen huishoudens (15% van het totaal) moeite krijgen met het betalen van hun maandelijkse lasten. Het is vooralsnog niet de verwachting dat de prijzen op korte termijn zullen dalen; sterker nog, de huidige groothandelsprijzen zijn hoger dan waar het CPB in het meest donkere scenario vanuit gaat. En ook als de voorstellen voor het ingrijpen in de groothandelsmarkt van de Europese Commissie worden gesteund, is de vraag of en hoe snel een positief effect te verwachten is.

Voor de situatie de komende maanden zien wij geen tekenen in de markt van verbetering dat de prijzen gaan dalen. Overheidssteun is nodig anders zullen deze hele hoge kosten ten laste komen van alle huishoudens, waaronder ook zeer kwetsbare huishoudens. Het overgrote deel van de huishoudens zal een variabel contract hebben, omdat bijvoorbeeld het vasteprijscontract is afgelopen. Huishoudens betaalden voor de crisis gemiddeld een maandbedrag voor energie van circa € 150; met de huidige ontwikkelingen zal dat meer dan verdubbelen naar bedragen van € 400 - € 600 per maand, afhankelijk van het verbruik en contractvorm. De huidige compensatiemaatregelen vanuit de overheid zouden per eind 2022 kunnen aflopen, maar daar weten we op Prinsjesdag meer over. Vattenfall benadrukt het belang dat de overheidssteun zo efficiënt mogelijk wordt ingezet en dat het huishoudens bereikt die het, het hardst nodig hebben en ze de energienota ook daadwerkelijk naar beneden zien gaan.

In onze bijdrage aan deze rondetafel richten we ons op verbetermaatregelen die genomen kunnen worden om de energierekening zo veel mogelijk betaalbaar te houden en eindgebruikers die het niet kunnen bolwerken gericht te ondersteunen.

Suggesties om de energierekening betaalbaar te houden en afsluitingen te voorkomen

Vattenfall ziet een samenhangend pakket van maatregelen als noodzakelijk. Hierbij is samenwerking tussen overheden (nationaal en gemeenten), energieleveranciers en eindgebruikers een voorwaarde. De benodigde maatregelen zijn:

1. Energiebesparing & verduurzaming
2. Subsidie/fiscale compensatie op de energierekening
3. Sociale incasso
4. Verbeteren van vroegsignalering en eventueel een spoedmelding
5. Een effectiever vangnet

Over de maatregelen

1. Energiebesparing & verduurzaming

Een eerste stap en essentiële richting voor het enigszins betaalbaar houden van de energierekening, is energiebesparing en verduurzaming. Van tochtstrips tot en met warmtepompen de te nemen maatregelen zijn genoegzaam bekend, wel willen we hier benadrukken dat de overheid, energiebedrijven en gemeentes/woningcorporaties samen kunnen optrekken in de voorlichting (via campagnes) en uitvoering (verlagen van drempels en tegemoetkoming in de kosten). Voor de korte termijn pleit Vattenfall voor solidariteit en het verminderen van verbruik. Zolang het aanbod van energie beperkt blijft is de enige manier om prijzen echt naar beneden te

krijgen minder gebruiken ook uit solidariteit. Dat kan door korter te douchen maar ook de thermostaat lager zetten. Vattenfall zet deze komende winter op 16 graden.

2. *Subsidie/compensatie op de energierekening*

Tot eind 2022 zijn maatregelen genomen om eindgebruikers tegemoet te komen in de energiekosten via de verlaging van de BTW en energiebelasting. Daarnaast is de “energietoeslag” van € 1.300 via de gemeentes uitgekeerd aan huishoudens tot 120% van het sociaal minimum. Het is van belang dat ook voor 2023 de compensatiemaatregelen worden voortgezet, uit de media hebben we vernomen dat het kabinet maatregelen wil nemen. In de uitvoering willen we een aantal suggesties doen:

- Voortzetting van de BTW-verlaging
- Verhogen van de voorgestelde vermindering energiebelasting voor 2023
- Verlagen van de energiebelastingen op verbruik voor 2023
- Het invoeren van een inkomensafhankelijke heffingskorting of vast subsidiebedrag op de energienota voor kwetsbare huishoudens.
- De compensatiemaatregelen zouden direct via de energierekening moeten verlopen, hierdoor worden de energiekosten direct en gericht verlaagd.

3. *Sociale incasso*

Bij sociaal incasseren wordt samen met de schuldenaar gezocht naar een oplossing waarbij er rekening wordt gehouden met de situatie van de schuldenaar. Dit betekent onder andere een soepeler beleid voor uitstel van betaling en het treffen van een betalingsregeling. Er moet dan wel perspectief zijn voor een oplossing.

4. *Verbeteren van vroegsignalering en eventueel een spoedmelding*

Al meer dan 10 jaar is een aantal energieleveranciers in nauw overleg met gemeentes bezig met vroegsignalering. Deze pilots hebben geleid tot het invoeren van een landelijk convenant vroegsignalering met de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening als stevige basis voor gemeentes. Sinds januari 2021 is deze landelijke vroegsignalering van kracht – inmiddels zijn vrijwel alle gemeentes aangesloten op een uitwisselingsstelsel en hebben de meeste energieleveranciers met deze gemeentes de convenanten getekend. Hieraan kan worden toegevoegd om – indien nodig een spoedmelding te doen bij de gemeenten. Ook kan vroegsignalering op korte termijn met een aantal concrete verbeteringen in samenwerking met gemeenten worden verbeterd.

5. *Een effectiever vangnet*

In sommige gevallen kan het zijn dat de geboden hulp niet effectief is geweest – ook kan het zijn dat het huishouden niet is bereikt of dat de urgentie van de situatie niet goed is ingeschat. Ook kan het zijn dat een huishouden niet in aanmerking kwam voor de geboden hulp. In die situaties is het goed dat er ook een effectief vangnet is dat kan helpen om de gevolgen van de hoge energieprijzen te beperken.

- Verbeteren van de toegang tot Individuele Bijzondere Bijstand en andere gemeentelijke ondersteuning met hulp vanuit SZW en BZK ism VNG. Ook kan duidelijkheid worden verschaft over het toepassen van Individuele Bijzondere Bijstand en het gebruik ervan voor de extreme energieprijzen, zeker wanneer sprake is van een schuldhulptraject
- Ondersteunen van het opschalen van de Nederlandse Schuldhulproute en het bijbehorende noodfonds.